

Yttrande över Skolverkets remiss avseende förslag till föreskrifter om tilläggsbeloppet, diarienummer 2022:1205

Autism Sverige överlämnar härmed sitt yttrande. Vi är ett riksförbund som arbetar för att skapa bättre levnadsvillkor för personer med autism. Vår vision är ett samhälle där alla kan delta, där personer med autism möts med respekt och har bra livskvalitet genom hela livet. Förbundet representerar cirka 19 000 medlemmar och bland dessa finns barn, unga och vuxna med autism, närstående och personer som är professionellt verksamma inom området.

Sammanfattande kommentar

Autism Sverige är positiv till Skolverkets förslag att via förordning och myndighetsföreskrifter förtydliga och reglera tilläggsbeloppet för extraordinära stödåtgärder. Förslagen är en förbättring som kan bidra till ökad enhetlighet vid ansökningar och bestämmandet av belopp. I dagsläget vittnar våra medlemmar och distriktsföreningar om att det är allt för olika hur tillämpningen görs.

Vi vill särskilt lyfta upp några positiva förslag till förändringar i förordningen:

- Det är bra med en förtydligande definition av begreppet extraordinära stödåtgärder och att ge exempel på vad extraordinära åtgärder kan avse. I förslaget finns ett tillägg om att åtgärder som vidtas i syfte att skapa särskilt små elevgrupper med hög lärartäthet och specialpedagogisk kompetens också kan ge tilläggsbelopp. Vi är positiva till det tillägget, men ser att det kan finnas ett visst tolkningsutrymme om det är möjligt att ansöka om tilläggsbelopp för exempelvis anpassad skola som redan har mindre grupper, eller att resursskolor kan söka för både mindre grupper och elevassistent. Det kan vara bra att tydliggöra för att undvika skilda tolkningar mellan kommuner.
- Det är bra om det tydliggörs att man vid bedömningen av om en insats utgör en extraordinär stödåtgärd särskilt ska beakta åtgärdens omfattning och varaktighet.
- Vi är särskilt positiva till den tydliggörande formulering om att det gäller elever med funktionsnedsättning; i nuläget när enbart formuleringen inlärningssvårigheter används har vissa kommuner valt att tolka att det enbart gäller elever med intellektuell funktionsnedsättning.
- Det är mycket positivt att elevgruppen med långvarig skolfrånvaro tydligt skrivs in eftersom de idag ofta tolkas falla utanför tilläggsbelopp; det trots att många av dessa elever är i behov av insatser utöver de ordinarie.

Ytterligare synpunkter kring tilläggsbeloppet

I grunden anser Autism Sverige att hela system med tilläggsbelopp behöver ses över.

Vi anser att finansieringsmodellen av skolpeng samt tilläggsbelopp kopplat till elever är ett dysfunktionellt system som lett till att fokus primärt hamnar på att hålla budget framför för elevens behov och rätten till utbildning. Systemet med tilläggsbelopp skapar ett omständligt

ansökningsförfarande som tar mycket administrativ tid för skolor och krav på omfattande och ibland oetiska skrivningar av elevers svårigheter. Det är också problematiskt att bedömning av en elevs behov och beviljade tilläggsbelopp inte automatiskt följer med om en elev byter skola och kommun. Dessutom anser vi att skrivningarna i skollagen om att neka en elev plats på grund av organisatoriska eller ekonomiska svårigheter måste bort. Den skrivningen är varken likvärdig eller jämlik och hör inte hemma i svenska skola.

Vi ser också att systemet inte skapar tillräckligt starka incitament för **alla** skolor att skapa tillgängliga skol- och lärmiljöer som även fungerar för autistiska elever. Att det vuxit fram fristående skolor som vänder sig till exempelvis elever med autism beror till stor del på att den vanliga skolan misslyckats med att skapa en autismvänlig lärmiljö – avseende både den pedagogiska, sociala och fysiska lärmiljön.

I utredningen Statens ansvar för skolan SOU 2022:53 föreslås att en statlig myndighet tar över ansvaret för tilläggsbelopp för elever med omfattande behov av särskilt stöd, samt att systemet med tilläggsbelopp ska ses över i sin helhet. Förbundet instämmer till fullo i det, det krävs snarast ett rejält omtag kring detta.

Stockholm enligt ovan

Camilla Rosenberg

Förbundsordförande

Minna Nyman Sabbadini

Intressepolitisk utredare